भ्रामक समाचार, हल्ला र अफवाहहरुले जसरी जनजिवन अस्त व्यस्त बनाएको थियो, अहिले कोरोना भाईरसको महामारिको अवस्था पनि त्यस्तै छ । हामि सबै मिलेर यसको निराकरणमा महत्वपुर्ण भुमिका खेल्न सक्छौं । यसकालागि हामिले विश्वसनिय एवं स्रोत खुलेका सहि सूचना निर्णायक तहसम्म प्रवाह गर्न सक्छौं ।

Coronavirus CivActs Campaign (CCC) ले सरकार, सञ्चार माध्यम, संघसंस्था र आम नागरिक बिचको सूचनाको दुरी कम गर्न देशभरिबाट संकलन गरिएका हल्ला, नागरिकका जिज्ञासा तथा प्रश्नहरु संकलन गरी तथ्य पत्ता लगाएर आम नागरिकलाई सूचित गर्दछ । यसले आम नागरिकका आवश्यकताको पहिचान गर्नुकासाथै हल्लाहरुले कुनै नकारात्मक असर पुऱ्याउनुपुर्व सान्दर्भिक तथ्य आम नागरिक समक्ष प्रवाह गरी जोखिम न्युनिकरण गर्दछ ।

कतार एयरवेजको उडानबाट बिहीबार काठमाडौं फर्काइएका नेपाली
स्रोत: https://nepalkhabar.com/society/22462-2020-03-20-12-43-32

पालना गर्नैपर्ने नियमहरु

- झुठा र भ्रामक समाचार नफैलाउने, यस बिरुद्द सरकारले कडा कारवाही गर्नेछ ।
- अत्यावस्यक बाहेकका काम घरमै बसेर गर्नुहोस
- दैनिक उपभोग्य सामाग्रिको कृतिम अभाव सृजाना नगर्ने ।

जनताको माग

सरकारले चाल्नुपर्ने कदमहरु

- कोरोना भाईरस सम्बन्धी महत्वपुर्ण जानकारीलाई सहज बनाउन केन्द्रिकृत अनलाईन पोर्टलको निर्माण गर्ने ।
- कोरोना भाईरस परिक्षण गर्न प्रदेश स्तरमा सुविधासम्पन्न प्रयोगशालाको स्थापना गर्ने ।

हल्ला - तथ्य

अहिले जताततै सामाजिक सञ्जालमा कोरोना भाईरस सम्बन्धी त्रास फैलाउने अपुष्ट समाचार देखिन्छन् । यस्ता भ्रम सिर्जना गर्नेलाई सरकारले केही गर्दैन ?

सर्वसाधारण नागरिकमा भ्रम सिर्जना गर्ने वा त्रास फैलाउने गरी कुनै पनि सञ्चार माध्यम (सामाजिक सञ्जाल) बाट भ्रामक एवं आधारहिन अभिव्यक्ति दिएमा प्रचलित कानुन बमोजिम कडा कारवाही गर्ने सरकारले अडान लिएको छ ।

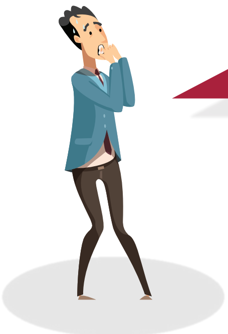

नेपालमा कोरोना भाईरसको संक्रमण फैलियो भने परिक्षण गर्न प्रयाप्त उपकरण, जनशक्ति र तयारी छैन भन्छन् नि ।

कोभिड - १९ को फैलावटको अवस्था पत्ता लगाउन Diagnostic Test को दायरालाई बढाई हालको मापदण्डमा बढि उमेर समुहका शंकास्पद व्यक्ति, अन्य रोग प्रताडित जोखिममा रहेका बिरामि र सम्भावित संक्रमणको आशंका लागेका स्वास्थ्यकर्मिलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि नमुना परिक्षण गर्ने तयारी सुरु गरिएको छ । राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा कम्तिमा २०,००० (विस हजार) नमुनाको परिक्षण गर्न आवश्यक तयारी सुरु गरिएको छ । त्यसै गरेर बीर अस्पताल, धुलिखेल अस्पताल तथा बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, धरानमा पनि प्रयोगशाला स्थापना गर्ने गरी आवश्यक तयारी सरकारले सुरु गरेको छ ।

कतार सरकारले सबै नेपाली कामदारलाई फिर्ता पठाकउँदै छ रे ? के नेपालमा फिर्ता भएका सबै नेपालीलाई परिक्षण गर्नसक्ने र क्वारेन्टाईनमा राख्न सक्ने क्षमता छ त ?

समाचार स्रोतका अनुसार कतार सरकारले तोकेको नियमको उलंघन गरेका मध्ये थप १५० जनालाई पक्राउ गरेर नेपाल फिर्ता पठाएको हो । यस अघि पनि २५० जना नेपालीलाई भिडभाडमा गएको भनि पक्राउ गरेर नेपाल फिर्ता पठाईसकेको छ । समग्रमा जम्मा ४०० जना नेपालीलाई मात्र कतार सरकारले नेपाल फिर्ता पठाएको छ ।

अर्थ मन्त्रिले नेपालमै रोजगारी दिने भन्नुभयो । कसरी पाईन्छ होला ? के सबै बेरोजगारलाई जागिर दिन्छ त सरकारले ?

कोरोना भाइरसका कारण वैदेशिक रोजगारीमा जानबाट बञ्चित भएका नेपाली युवाहरूलाई सरकारले रोजगारी दिने भनेको छ । कार्यालयमा बसेर गर्नुपर्ने काम भन्दा पनि दैनिक ज्यालादारी गर्न ईच्छुक युवाहरूलाई सरकारले प्रधानमन्त्रि स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तरगत रोजगारी दिने जनाएको छ ।

सूचनाका स्रोतहरू

विश्व स्वास्थ्य संगठन

स्वास्थ्य र जनसंख्या मन्त्रालय

आपतकालीन सम्पर्कहरूको सूची

सुरक्षित हुन के गर्ने

नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय कोरोना भाईरस रोग (COVID – 19) सम्बन्धी स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रतिकाय

नेपाल श्रम शक्ति सर्वेक्षण

मुख्य गन्तव्य राष्ट्रमा रहेका नेपाली कामदार

साउदी अरब
३,५२,६६७ नेपाली
२३८ संक्रमित

कुवेत
८२,६३० नेपाली
१४२ संक्रमित

बहराईन
२८,२७६ नेपाली
२४२ संक्रमित

कतार
४,३७,००९ नेपाली
४४२ संक्रमित

युएई
३,५२,६६७ नेपाली
११३ संक्रमित
२ नेपाली संक्रमित

मलेसिया
४,६९,१३१ नेपाली
६७३ संक्रमित

दक्षिण कोरिया
५३,६९१ नेपाली
८४१३ संक्रमित

दक्षिण कोरिया

दक्षिण कोरीयामा कार्यरत नेपाली कामदार कोरोना भाईरसको त्रासका कारण चाहेर पनि स्वदेश फर्कन सकेका छैनन् । कम्पनीले घर बिदा वा कम्पनी छोड्ने अनुमती नदिदासम्म घर फर्कन पाउदैनन् । डेढ वर्षदेखी दुतावास राजदुत बिहिन भएका कारण उनिहरु अँझै समस्यामा परेका हुन् ।

वैदेशिक रोवगारी मा रहेका नेपालीबिचको त्रास:

कोरोना भाईरस संक्रमित हुनु

बलजफ्ती नेपाल फकाईनु

रोजगारीबाट निकालिनु

परिवारसंग सम्पर्क बिच्छेद र मानसिक आघात हुन

accountabilitylab NEPAL

मलाई कोरोना भाईरसको संक्रमण देखिएमा के गर्ने ?

COVID-19 हटलाईन सेवा

सरकारी हटलाईन
विहान ८:०० देखी बेलुका ८:०० सम्म
९८५१२५५८३९
९८५१२५५८३७
९८५१२५५८३४

नि:शुल्क हटलाईन
विहान ८:०० देखी बेलुका ८:०० सम्म
१११५

यसको परिक्षण कहाँ हुन्छ?

यो रोगको परिक्षण राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला (NPHL) टेकु, काठमाण्डौमा गरिन्छ । संकासपद् बिरामिलाई isolation मा राख्नुपर्ने भएकोले नमुना सम्बन्धीत स्वास्थ्यकार्यालयले संकलन गरेर प्रयोगशालामा पठाउनु पर्ने छ ।

बिरामि आफै प्रयोगशालामा जान मिल्छ कि मिल्दैन ? कति शुल्क लाग्छ?

बिरामि सिधै यस प्रयोगशालामा आउन मिल्दैन ।
यसको परिक्षणकोलागि कुनै शुल्क लाग्दैन ।

रिपोर्ट आउन कति समय लाग्छ?

नमुना प्रयोगशालामा पठाएको २४ देखी ४८ घण्टामा यसको रिपोर्ट लिन सकिन्छ । रिपोर्ट पोजेटिभ देखिएमा सम्बन्धीत अस्पताल र डाक्टरलाई तुरुन्त खबर गरिन्छ ।

यो अंकमा समेटिएका सूचनाहरु बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, र सिभिक एक्सन टिमले यहि मार्च महिना भित्र १२७६ जना व्यक्तिसंगको संवादबाट संकलन गरिएका हुन् । विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिज्ञासाहरु छनोट गरीएका छन् । यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन् ।

Coronavirus CivActs Campaign is brought to you by **Accountability Lab Nepal**.

accountabilitylab communities